

NA JAREN
ONDER-
HANDELEN:

TEGEMOETKOMING CO'S OP STEEDS MEER PLEKKEN GEREgeld

In navolging van de algemene ziekenhuizen en umc's krijgen co's in ggz-, gehandicaptenzorg- en VVT-instellingen sinds dit jaar eindelijk ook een onkostenvergoeding. Hoe zit dat precies en wanneer kom je voor een tegemoetkoming in aanmerking?

Een onkostenvergoeding voor coassistenten was jarenlang onbespreekbaar. FBZ, de cao-partij waarbij de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD) is aangesloten en die dus ook opkomt voor de belangen van de co's, probeerde het aan de tafel voor de Cao UMC al sinds eind jaren negentig te regelen. Maar werkgevers wilden er niet aan.

Gek, vonden FBZ, de LAD en De Geneeskundestudent, want de studiebelasting van coassistenten is relatief hoog. Hun gemiddelde uurbesteding bedraagt ruim 54 uur per week. Daardoor is het voor hen lastig een bijbaantje te nemen om hun studieschuld te beperken. Bovendien krijgen stagiairs van veel andere opleidingen, zoals verpleegkunde, een stagevergoeding, dus waarom de co dan helemaal niets?

Voor al aan het leren

In 2016 probeerde De Geneeskundestudent het via de politieke weg met de actie #Ditdoetdeco. Geneeskundestudenten deelden massaal filmpjes en foto's waarin ze op een houtje beten en lieten zien wat ze allemaal doen op een dag. Doel van de actie was om een coschap gelijk te stellen aan een stage, zodat coassistenten een beroep kunnen doen op de stagevergoeding in de cao. Ondanks diverse Kamer-vragen ging toenmalig minister Jet Bussemaker er echter niet in mee. Ze erkende dat zowel een stage als een coschap is bedoeld om te leren, maar zag ook een verschil. Zo moeten stagiairs van de opleiding verpleegkunde

steeds zelfstandiger werken naarmate ze verder komen in hun studie, terwijl coassistenten bij elk specialisme weer 'op nul' beginnen. Co's zijn, aldus de minister, dus vooral aan het leren, terwijl verpleegkundigen al veel zelfstandiger mogen opereren. Van artsen wordt die zelfstandigheid pas tijdens de medische vervolgoeding verwacht; en dan krijgen ze gewoon salaris.

DE MEESTE UMC'S MOGEN DE VERGOE- DING NETTO BETALEN

Doorbraak

Nadat politiek Den Haag de deur dichtdeed, vervolgden FBZ en de LAD hun inspanningen aan de cao-tafels en dat had in 2018 eindelijk effect: in de Cao UMC 2018-2020 werd vastgelegd dat coassistenten in umc's een vergoeding van 100 euro bruto per maand ontvangen. 'Ook al is de vergoeding bescheiden qua hoogte, het was een doorbraak waar ik nog steeds trots op ben', zegt LAD/FBZ-onderhandelaar Brigitte Sprokholt. 'Deze regeling voelde als een erkenning voor de coassistenten. Bovendien hadden we hiermee de weg vrijgemaakt om ook in andere zorg-cao's afspraken te maken.'

IN ALGEMENE ZIEKENHUIZEN KUNNEN CO'S HUN ONKOSTEN DECLAREREN

#breekeenlansvoordeco

De Cao Ziekenhuizen was de volgende cao waar FBZ en de LAD een tegemoetkoming wisten te realiseren, al ging dat niet zonder slag of stoot. Tijdens de onderhandelingen in 2019 zag de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen aanvankelijk niets in zo'n vergoeding. Het was voor de LAD en De Geneeskundestudent aanleiding voor een gezamenlijke actie onder de noemer #breekeenlansvoordeco. Om weg te blijven van het beeld van 'zielige co' vroegen ze coassistenten én artsen symbolisch een lans te breken voor de coassistent, door bijvoorbeeld een stokje of spatel in een filmpje doormidden te breken. Honderden studenten en artsen plaatsten op 22 augustus 2019 filmpjes op social media. De actie was al snel trending op Twitter en bleef ook aan de onderhandelingstafel niet onopgemerkt. Na intensieve onderhandelingen werd eind december van dat jaar een cao-akkoord bereikt. Mét een onkostenregeling voor de co. Met een regeling voor coassistenten in alle ziekenhuizen konden andere zorgsectoren niet meer achterblijven. Eind 2021 kwam een akkoord tot stand voor een nieuwe Cao GGZ en in maart van dit jaar volgden ook afspraken in de Cao VVT en Cao Gehandicaptenzorg. Daarmee is de tegemoetkoming nu in alle grote zorg-cao's geregeld. De LAD en FBZ willen dat een tegemoetkoming ook wordt opgenomen in cao's die nu nog geen regeling hebben, zoals de Cao Jeugdzorg.

Tegemoetkoming verschilt

Hoe hoog de tegemoetkoming is, verschilt per cao. Zo krijgen coassistenten in umc's een vergoeding van 100 euro bruto per maand als sprake is van een klinisch (keuze)coschap of semiartsstage, waarbij ze taken in de patiëntenzorg verrichten. Terugkomdagen of wetenschappelijke stages vallen hier niet onder. De meeste umc's hebben met de belastingdienst

afgesproken dat zij de vergoeding netto mogen betalen. Omdat een coschap niet altijd een volle maand duurt, betalen de umc's in de praktijk 4,60 euro per 'coschapdag'. Je ontvangt de vergoeding in de maand volgend op de maand waarin je het coschap hebt gelopen. Verder kent ieder umc een eigen reiskostenvergoedingsregeling voor co's.

Anders dan in de Cao UMC krijgen co's in algemene ziekenhuizen en revalidatie-instellingen niet automatisch een tegemoetkoming, maar kunnen ze hun onkosten declareren tot een maximum van 100 euro per maand. Ze ontvangen deze vergoeding voor bijvoorbeeld reiskosten, levensonderhoud en huisvesting.

Aantrekkelijker maken

In de Cao GGZ geldt sinds 1 september dit jaar ook een onkostenvergoeding van 100 euro per maand voor wie minimaal twee maanden coschappen loopt in een ggz-instelling. Co's in VVT-instellingen hebben sinds

1 juli 2022 recht op 100 euro netto per maand; net als in de Cao Ziekenhuizen ontvangen ze deze vergoeding voor onkosten als reiskosten, levensonderhoud en huisvesting.

In de Cao Gehandicaptenzorg tot slot krijgen co-assistenten sinds 1 juli 2022 een stagevergoeding van 100 euro bruto per week, mits ze ten minste 24 uur per week coschappen lopen in een gehandicaptenzorginstelling. Het gaat hier niet om een onkostenvergoeding zoals in andere cao's, maar om een reguliere stagevergoeding. Daar gaat nog wat belasting vanaf, maar het voordeel is dat er geen onkosten hoeven te worden aangetoond. LAD/FBZ-

onderhandelaar Maaïke Langerak: 'In de gehandicaptenzorg konden we deze afspraak maken, omdat er een flink tekort is aan artsen die de opleiding hebben gevolgd tot arts voor verstandelijk gehandicapten. We hopen dat een goede stagevergoeding helpt om coschappen in de gehandicaptenzorg aantrekkelijker te maken.' ^{LAD}

WAT ALS JE GEEN TEGEMOETKOMING KRIJGT?

Loop je coschappen in een umc, algemeen ziekenhuis, revalidatie-instelling, ggz-, gehandicaptenzorg- of VVT-instelling? Dan heb je, als je voldoet aan de bepalingen in de cao, recht op een tegemoetkoming. Krijg je die niet? Dan kunnen de juristen van de LAD jou helpen. Als je lid bent van De Geneeskundestudent kun je zodra je coschappen gaat lopen ook gratis lid worden van de LAD.

Je hebt dan recht op tien uur gratis rechtshulp per jaar. Kijk voor meer informatie op de site van de LAD: lad.nl/lad-voor-u/juridischevragen